

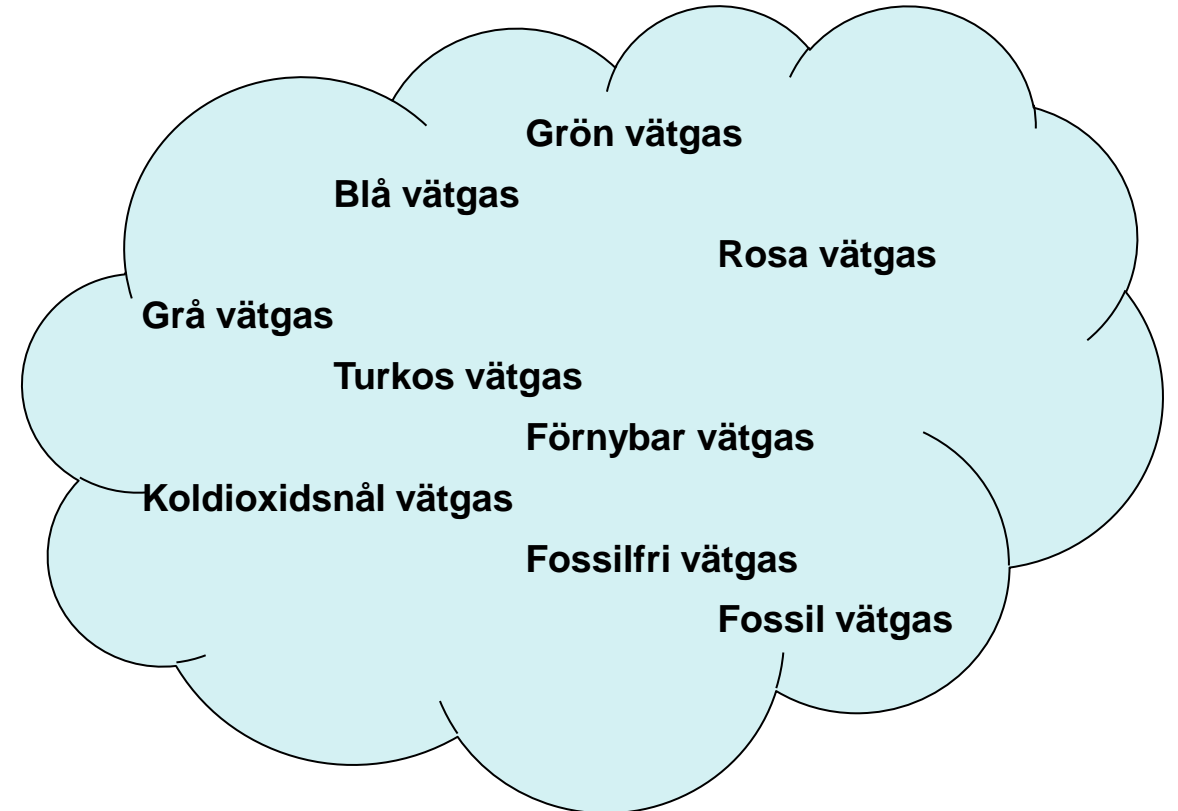
Arbetsgrupp Styrmedel

Anna Wallentin, Energigas Sverige

Lars Andersson, Energiföretagen Sverige

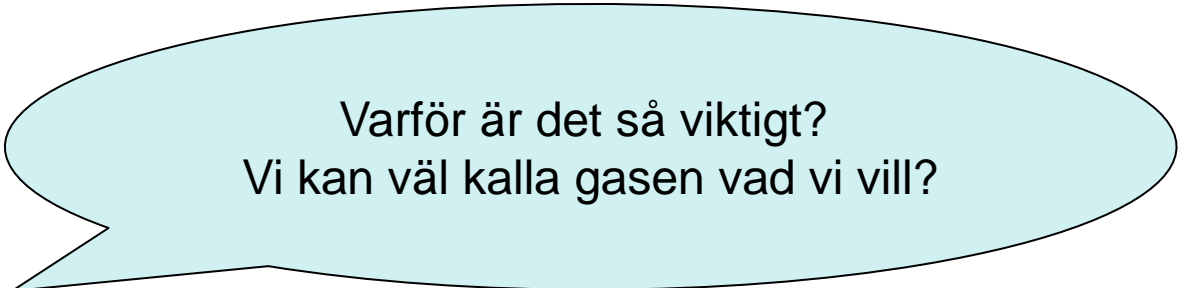

Arbetsgrupp: Policy och styrmedel

- Gruppen samlar ca 15 deltagare och har genomfört tre möten (16/2, 21/4, 14/11)
  - Energigas Sverige,
  - Energiföretagen Sverige,
  - Karlstad energi,
  - Svea Vind Offshore,
  - Uniper,
  - Mälarenergi,
  - Svensk vindenergi,
  - Fugen Ren,
  - Vätgas Sverige,
  - Rise,
  - Energiforsk
- Hittills fokus på EU:s olika definitioner av vätgas med olika ursprung och varför det är viktigt.

DEFINITIONER AV VÄTGAS MED OLIKA URSPRUNG

Definitioner av vätgas med olika ursprung

Varför är det så viktigt?
Vi kan väl kalla gasen vad vi vill?

Jo, det kan vi göra, men de definitioner som används i EU-rätten avgör vilka villkor som ska gälla för vätgas med olika ursprung.

- Hur ska vätgasen beskattas?
- Vilka vätgassatsningar får ges driftstöd, investeringsstöd eller skattebefrielser?
- Vilken vätgas får räknas in i förnybartmålen?
- m.m.

Bara några exempel...

- Kommissionens förslag till översyn av reviderat förnybartdirektiv (RED3)
  - 50 procent av industrins vätgasanvändning ska vara "renewable fuels of non-biological origin" (RFNBO:s) till 2030.
  - Minst 2,6 procent "renewable fuels of non-biological origin" i transportsektorn 2030.
- Kommissionens förslag till översyn av Energiskattedirektivet (ETD)
  - "Renewable fuels of non-biological origin" ges lägsta minimiskattesatsen.
  - "Non renewable fuels of non-biological origin" ges näst högsta minimiskattesatsen i tio år, och sedan högsta minimiskattesatsen.
  - "Low-carbon fuels" ges lägsta minimiskattesatsen i tio år, sedan högre.
- Statsstödsreglerna (Gruppundantagsförordningen, GBER)
  - Investeringsstöd till tankinfrastruktur för vätgas endast till tankinfrastruktur som levererar förnybar vätgas till fordon för transportändamål. Medlemsstaten ska säkerställa att kravet på leverans av förnybar vätgas uppfylls under infrastrukturens hela ekonomiska livstid.

Vilka definitioner används inom EU?

- **De definitioner som används inom EU-rätten är framförallt**
  - förnybar vätgas,
  - förnybara bränslen med icke biologiskt ursprung (RFNBO), och
  - koldioxidsnål vätgas.
- **Dessa begrepp definieras på olika sätt i olika EU-regelverk.**
- **I de flesta akter som omfattas av Kommissionens förslag till lagstiftningspaket Fit for 55, definieras**
  - Förnybar vätgas och RFNBO genom hänvisning till Förnybartdirektivet, förkortat RED, och
  - Koldioxidsnål vätgas genom hänvisning till Direktiv om gemensamma regler för de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas, förkortat Gasmarknadsdirektivet.

Begrepp som grön vätgas, blå vätgas, rosa vätgas, turkos vätgas, grå vätgas eller fossilfri vätgas definieras inte i EU-rätten.

Nationell lagstiftning bör använda de EU-gemensamma definitionerna. Instämmer vi inte i hur de är formulerade måste vi påverka EU.

Förnybar vätgas (eg RFNBOS) i förnybartdirektivet -1

- Vad som ska få räknas som förnybar vätgas regleras i gällande förnybartdirektiv (RED II) via generella krav på så kallad additionalitet
- Kommissionen har i uppdrag att precisera dessa regler i en delegerad akt
- Ingen stor diskussion när gällande direktiv beslutades – eftersom vätgas inte var någon stor fråga då och rörde endast drivmedel
- Vätgasens snabba utveckling förändrade spelplanen
- I pågående RED III förhandlingen är det en av de frågor som diskuteras mest

Förnybar vätgas i förnybartdirektivet - 2

- Regler för additionalitet ska föreslås av kommissionen i en delegerad akt
- Finns ingen slutlig version än...
- I de versioner som läckt ut så ställs detaljerade krav som gör att det krävs ny förnybar elproduktion för att vätgasen ska bli förnybar
- Elproduktionen behöver tex senast vara byggd 36 månader innan vätgasproduktionen startar
- Elproduktionen måste vara i samma elområde
- Elproduktionen behöver kunna räknas av fysiskt på timvis basis
- Undantag för elområden med mer än 90 % förnybar el

Beredningsläget för förnybar vätgas

- Finns grundläggande regler i befintligt direktiv – RED II
- Kommissionen ska lägga fram precisering av dessa i en delegerad akt
- Parallellt så förhandlas en uppdatering av hela förnybartdirektivet – RED III där det är möjligt att göra förändringar angående hur förnybar vätgas ska regleras
- EU-parlamentet har tagit ställning för förändringar som är betydligt flexibla i själva direktivet som gör att den delegerade akten inte blir aktuell (som vi stöder)
- Nu pågår sk trilogförhandlingar mellan rådet, kommissionen och parlamentet

Hotbilden – dvs konsekvenser av alltför detaljerade regler

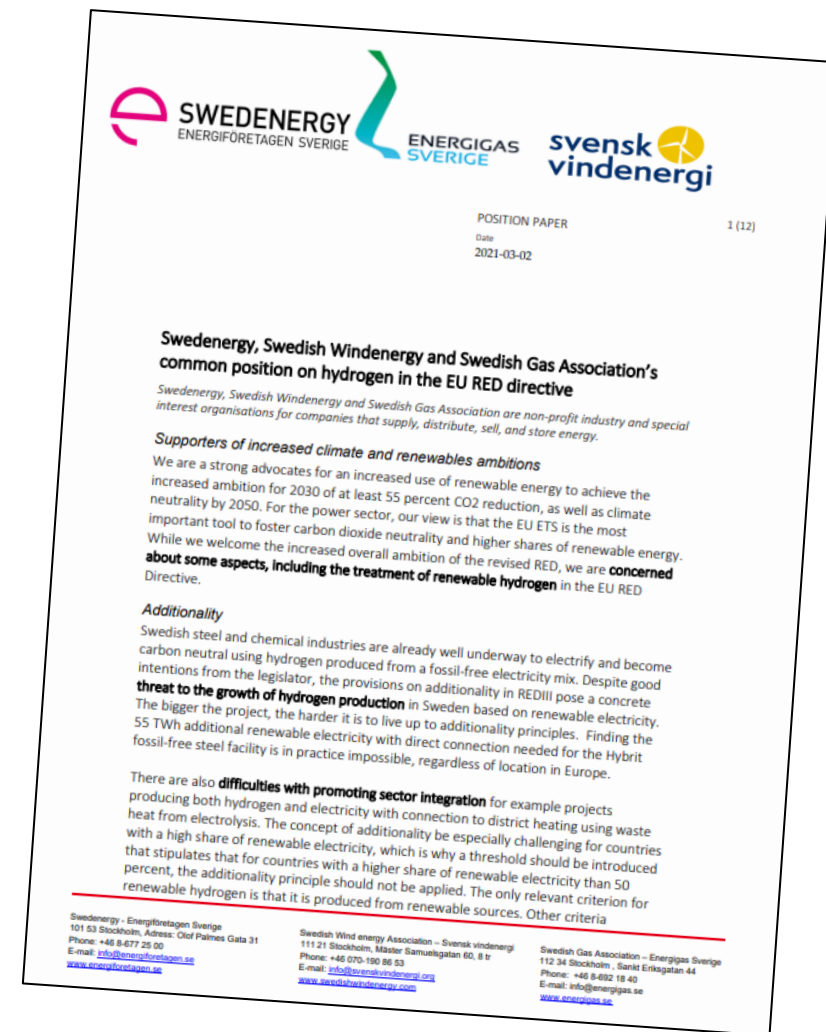
- Vi kan inte använda vår befintliga förnybara elproduktion till förnybar vätgas
- Försvårar framförallt för de största vätgasprojekten
- Svårt att uppfylla EU-regelverk för olika stöd
- Mycket av vätgasproduktionen kommer inte att klassas som förnybar av EU – försvårar marknadssituationen

Inläga från Energigas Sverige, Energiföretagen Sverige och Svensk Vindenergi

Det är viktigt att påverka de pågående förhandlingarna av förnybartdirektivet, så att den reviderade versionen (RED3) ändras. **Energigas Sverige** har därför tillsammans med **Energiföretagen Sverige** och **Svensk Vindenergi** tagit fram en inläga med förslag till ändring av förnybartdirektivet.

Förnybartdirektivet bör ändras så att:

1. en definition av förnybar vätgas införs i förnybartdirektivet. Definitionen ska inkludera både förnybar vätgas från elektrolys och biogen vätgas.
2. det föreslagna målet om att 50 procent av industrins vätgasanvändning ska vara förnybar av icke biologiskt bör i första hand tas bort, i andra hand formuleras om. Om målet istället skulle relatera till en ny definition av förnybar vätgas som inkluderar biogen vätgas och där kraven på additionalitet samt tidsmässigt och geografiskt samband mellan elproduktion och vätgasproduktion tagits bort, så kan målet accepteras. Men med nuvarande vätgasdefinitioner riskerar målet hämma vätgasmarknaden och därmed bli kontraproduktivt.
3. kravet på additionalitet inte ska gälla medlemsstater som redan har mer än 50 procent förnybar el i sin energimix, d.v.s. redan högre än EUs övergripande mål om förnybar energi
4. Kommissionen fräntas bemyndigandet att ta fram en delegerad akt med metod för fastställande av RFNBO, eftersom medlemsstaterna behöver få inflytande över metoden. Inte heller bör det ställas krav på additionalitet och tidsmässigt och geografiskt samband mellan elproduktionen och vätgasproduktionen.

Vad pågår nu...

- Fortfarande inte någon slutlig version av delegerad akt
- Många läckta versioner
- En version har remissbehandlats
- EU-parlamentet vill ha flexiblare regler för förnybar vätgas
- USA inför mycket fördelaktiga insatser för vätgas – risk att stor del av vätgasexpansionen hamnar där
- Flera stora företag uttrycker oro angående utvecklingen
- Kommissionen har i höst uttryckt att man också vill ha flexibilitet
- Slutlig version utlovad många gånger...

Vad gör vi från Energiföretagen?

- Tagit fram alternativa förslag på reglering med Energigas Sverige och Svensk Vindenergi
- Gemensamt påverkansarbete via NordEnergi – via dokument och genomförda seminarier på plats i Bryssel
- Ett antal direktkontakter med Regeringskansliet för att informera om hur vi ser på utformningen av regelverket
- Formellt inskickade synpunkter till Regeringskansliet
- Kontakter även med andra berörda branschorganisationer som SKGS mfl
- Flera medlemsföretag gör också egna direktinsatser på plats och via brev till kommissionen som har skickats in gemensamt från ett antal företag

Vad är koldioxidsnål vätgas?

Definition i Kommissionens förslag till reviderat Gasmarknadsdirektiv

Koldioxidsnål vätgas: vätgas vars energiinnehåll hämtas från icke-förnybara källor och som uppfyller ett tröskelvärde för minskning av växthusgasutsläppen på 70%.

Koldioxidsnål gas: delen av gasformiga bränslen i återvunna kolbaserade bränslen enligt definitionen i artikel 2.35 i direktiv (EU) 2018/2001, koldioxidsnål vätgas och syntetiska gasformiga bränslen vars energiinnehåll hämtas från koldioxidsnål vätgas, vilka uppfyller tröskelvärdet för minskning av växthusgasutsläppen på 70%.

- Senast den 31 december 2024 ska kommissionen anta delegerade akter som specificerar metoden för att bedöma minskningen av växthusgasutsläpp från koldioxidsnåla bränslen.
- Metoden ska säkerställa att kredit för utsläpp som undvikits inte ges för avskiljning av koldioxid för vilken en utsläppskredit redan erhållits enligt andra rättsliga bestämmelser.
- Kommissionen får besluta att frivilliga nationella eller internationella system med normer för produktion av koldioxidsnåla bränslen eller koldioxidsnål vätgas tillhandahåller korrekta uppgifter om minskade växthusgasutsläpp.

Förslag till metod för att beräkna växthusgasminskning för koldioxidsnåla bränslen i GBER

I förslaget till ändringar i den s.k. Gruppundantagsförordningen (GBER) som är en del av statsstödsregelverket föreslår Kommissionen att metoden för att bestämma om elen uppfyller kravet på växthusgasminskning om 70% ska beräknas genom att utgå från koldioxidutsläppen för "marginal generation unit" i det elområde där elektrolysören är belägen under samma period som elektrolysören förbrukar el från nätet.

- Problematiskt. Vad som är "marginal generation unit" kan variera över tid och beror både på efterfrågan och produktionen av el i elområdet samt på tidpunkten när elektrolysören är i drift. Svårt att förutse!
- Ännu oklart om denna metod beslutas i ändringen av GBER. Viktigt att den i så fall inte "följer med" till den delegerade akt som ska beslutas inom ramen för Gasmarknadsdirektivet.
- Definitionen bör vara enkel att tillämpa och bygga på information som är känd vid tidpunkten för investeringen och förutsebar över tid.

Och när vi ändå pratar om Gasmarknadspaketet

- I det s.k. gasmarknadspaketet föreslår kommissionen revideringar av direktivet om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och förordningen om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten.
  - Innefattar gemensamma regler för de inre marknaderna för förnybara gaser, naturgas och vätgas.
  - Möjliggörande av ny vätgasinфраstruktur och en ny vätgasmarknad genom att regelverk, likt det som gäller för naturgas, föreslås för vätgas.
  - Dessutom regelverk för inmatning av förnybara och koldioxidsnåla gaser i nuvarande naturgasinfrastruktur.
-
- Detaljerad lagstiftning. Ingen eller liten möjlighet att ta hänsyn till medlemsstaternas olika förutsättningar.
  - Hänvisningar till delegerade och implementerande akter. Kan ge Kommissionen rådighet att förändra innebörden av lagstiftning som tidigare behandlats inom EU:s lagstiftningsprocess.
  - Föreslår att vätgasnät ska regleras från och med den 31 december 2030.
  - Om en nätoperatör för vätgas ingår i ett företag som är verksamt inom överföring eller distribution av naturgas eller el krävs att nätoperatören för vätgas är oberoende åtminstone vad gäller sin juridiska form.
  - Krav på att inmatning av förnybar och koldioxidsnål gas ska få 75 procent rabatt på inmatningstariffen.
  - Alla TSO:er måste acceptera upp till 5 volymprocent inblandning av vätgas i naturgassystemet (vid sammanlänkningspunkter mellan medlemsstaterna) från 1 oktober 2025.

KORT OM BESKATTNING AV VÄTGAS OCH VÄTGASEN I REVIDERAT ENERGISKATTEDIREKTIV

Förslag till reviderat energiskattedirektiv

I energiskattedirektivet fastställs EU:s regler om beskattning av energiprodukter och elektricitet. Det omfattar produkter som används som motorbränsle och bränsle för uppvärmning (dvs. för att driva motorer eller producera värme) och elektricitet. Andra användningsområden för energiprodukter, t.ex. som råvara, och vissa användningsområden för elektricitet ligger utanför direktivets tillämpningsområde.

Revideringen av ETD inriktas på två huvudsakliga reformområden:

1. Ny struktur för skattesatser som grundar sig på energiinnehåll och miljöprestanda för bränslen och el.
2. Breddning av beskattningsunderlaget genom att fler produkter omfattas och genom att vissa av de nuvarande undantagen och nedsättningarna avskaffas.

Förslag till ändrad beskattning

I nuvarande skattelagstiftning:

1. Vätgas är ingen energiprodukt och beskattas därför inte vid användning för uppvärmning.
2. För bränsleceller i fordon beskattas varken vätgasen eller elen.
3. Användning av vätgas i förbränningsmotor i fordon beskattas i nivå med naturgas.
4. El som i huvudsak förbrukats i elektrolytiska processer är befriad från skatt.
5. Samma beskattning av vätgas oavsett om den är fossil eller förnybar.
6. Med vissa undantag beskattas förnybar el och fossil el lika.

NY

SAMMA

NY

SAMMA

NY

SAMMA

I förslaget till reviderat energiskattedirektiv:

1. Vätgas definieras som energiprodukt och blir därmed skattepliktig både vid användning som motorbränsle och som uppvärmning. Olika beskattning beroende på vätgasens ursprung.
2. För bränsleceller i fordon beskattas varken vätgasen eller elen.
3. Användning av vätgas i förbränningsmotor i fordon beskattas med olika skattenivå beroende på vätgasens ursprung.
4. El som i huvudsak förbrukats i elektrolytiska processer är befriad från skatt.
5. Olika beskattning av vätgas utifrån om den är fossil eller förnybar.
6. Med vissa undantag beskattas förnybar el och fossil el lika.

Förtydligande krävs avseende hur regelverket ska tolkas avseende beskattning av naturgas som används för produktion av vätgas.
Risk för dubbelbeskattning!

Ny struktur på minimiskattesatserna i energiskattedirektivet

Ny struktur på minimiskattesatserna:

- Baseras på energiinnehåll och miljöprestanda. Uttrycks i euro per gigajoule för varje produkt.
- Energiprodukter och elektricitet delas in i allmänna kategorier som rangordnas efter energiinnehåll och miljöprestanda.
- Medlemsstaterna måste se till att denna rangordning och proportionering upprätthålls nationellt.
- Minimiskattesatserna ska indexjusteras.

Förnybar el, el som är producerad i vissa kraftvärmeanläggningar, förnybar vätgas samt avancerade biobränslen och biogas föreslås även ges möjlighet till undantag eller nedsättning av skatt (frivilligt för MS).

Kategori 1:

- Konventionella fossila bränslen (som t.ex. bensin, diesel, eldningsolja och kol) och icke-hållbara biobränslen.
- Högsta minimiskattesatsen på 10,75 euro/GJ när de används som motorbränsle och 0,9 euro/GJ när de används för uppvärmning.
- Skattesatsen tjänar som referensnivå för de andra kategorierna.

Kategori 2:

- Övergångsbränslen, som t.ex. naturgas, gasol och fossil vätgas.
- 2/3 av referensskattesatsen under en övergångsperiod på tio år, vilket ger en minimiskattesats på 7,17 euro/GJ när dessa bränslen används som motorbränsle och 0,6 euro/GJ när de används för uppvärmning under de första tio åren. Därefter beskattning enligt samma skattesats som konventionella fossila bränslen.

Kategori 3:

- Hållbara biobränslen, som dock inte räknas som avancerade.
- På grund av produkters potential att stödja utfasningen av fossila bränslen tillämpas halva referensskattesatsen, vilket ger en miniminivå på 5,38 euro/GJ när bränslena används som motorbränsle och 0,45 euro/GJ när de används för uppvärmning.

Kategori 4:

- Den lägsta minimiskattesatsen på 0,15 euro/GJ gäller för el, oavsett hur den används eller är producerad, för avancerade hållbara biobränslen och biogas och för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung, (RFNBO, t.ex. förnybar vätgas).
- Även koldioxidsnål vätgas och närliggande bränslen kommer att gynnas av samma skattesats under en övergångsperiod på tio år.

TACK FÖR OSS!